

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران
معاونت بررسی های اقتصادی

استمرار روند گاهشی صادرات کالایی ایران به ترکیه طی ۹ ماه نخست ۲۰۱۹

براساس آمارهای تجارت کالایی ترکیه، در ماه سپتامبر سال جاری، تراز تجاری ایران (با احتساب نفت خام) با کشور ترکیه منفی شده است. این کسری تراز تجاری که از ماه ژوئن شروع شده به دلیل افت شدید صادرات ایران به ترکیه است. با این وجود، طی ۹ ماه منتهی به سپتامبر سال ۲۰۱۹ تراز تجاری ایران با ترکیه با مزاد همراه بوده؛ اگرچه که نسبت به مدت مشابه سال گذشته در سطح بسیار پایین تری قرار داشته است.

در این گزارش تجارت کالایی ایران با ترکیه طی ۹ ماه منتهی به سپتامبر سال ۲۰۱۹، مورد بررسی قرار می گیرد.

فروغ کریمی امیرکبار

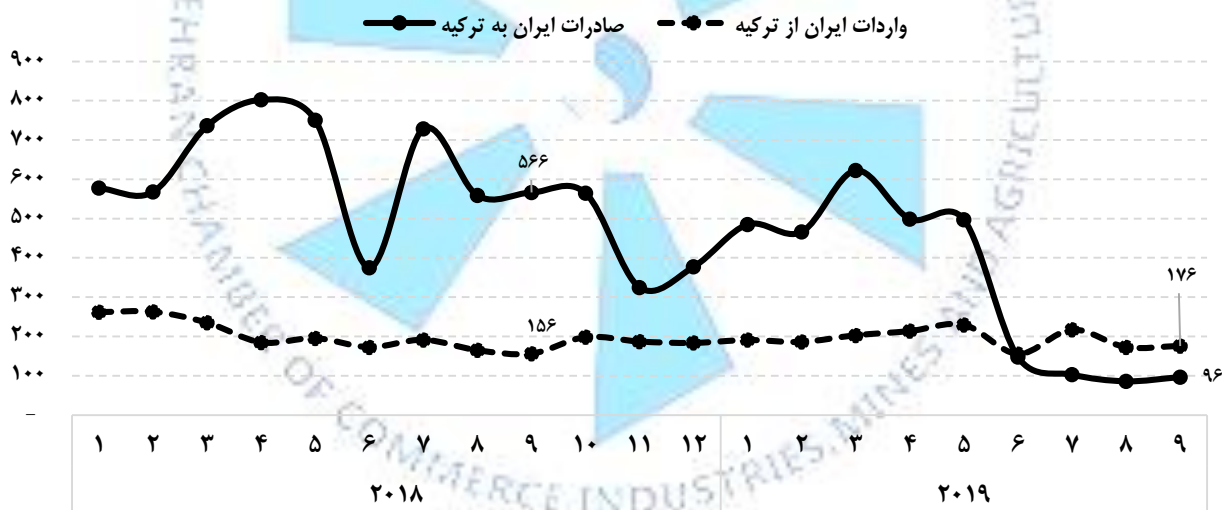
آبان ماه ۱۳۹۸

تراز تجاری ایران و ترکیه

طی ۹ ماه منتهی به سپتامبر ۲۰۱۹، ایران در تجارت کالایی با ترکیه (با احتساب نفت خام)، مزاد تراز تجاری حدود ۱,۲۶ میلیارد دلاری را رقم زده است. با توجه به اینکه تراز تجاری ایران با ترکیه در مدت مشابه سال گذشته ۳,۸ میلیارد دلار به نفع ایران بوده، طی ۹ ماه منتهی به سپتامبر سال جاری نسبت به مدت مشابه سال قبل، حدود ۲,۶ میلیارد دلار کمتر شده است.

آمارهای ماهانه تجارت ایران و ترکیه از ابتدای سال ۲۰۱۸ تا سپتامبر (ماه نهم) ۲۰۱۹ نیز گویای تضعیف تراز تجاری ایران با این کشور بوده که در واقع ناشی از افت شدید صادرات ایران به ترکیه است. براساس آمارها، تا ماه مه ۲۰۱۹، تراز تجاری ماهانه ایران با ترکیه با مزاد همراه بوده، اما بعد از ماه ژوئن با افت قابل توجه صادرات ایران به ترکیه، تراز تجاری ایران با این کشور با کسری همراه شده است. در سپتامبر ۲۰۱۹، صادرات ایران به ترکیه حدود ۹۶,۵ میلیون دلار بوده که در مقایسه با ماه مشابه سال گذشته افت حدود ۸۳ درصدی را تجربه کرده است. در عین حال واردات ایران از ترکیه نیز معادل ۱۷۶ میلیون دلار رقم خورده که نسبت به ماه مشابه سال گذشته حدود ۱۳ درصد رشد داشته است.

نمودار ۱- روند ماهانه ارزش تجارت کالایی ایران با ترکیه (میلیون دلار)

منبع داده‌ها: آمارهای رسمی ترکیه و محاسبات کارشناسی

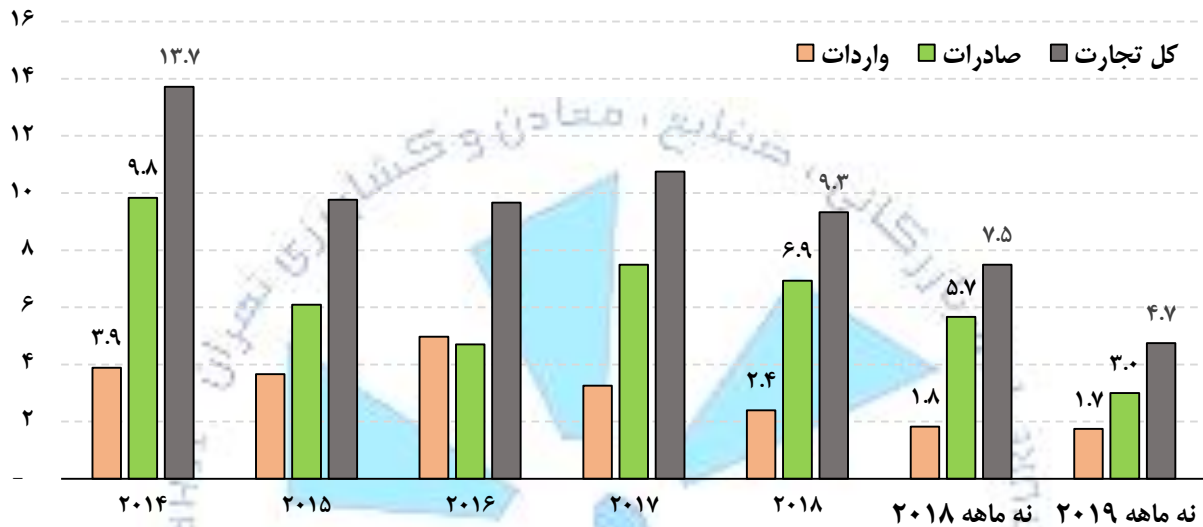
تجارت کالایی ایران و ترکیه

بین سال‌های ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۸، بیشترین حجم تجارت ایران و ترکیه مربوط به سال ۲۰۱۴ و معادل ۱۳,۷ میلیارد دلار بوده است. در این سال صادرات ایران به ترکیه در سطح بالایی قرار داشته (۹,۸ میلیارد دلار) و واردات ایران از این کشور حدود ۴ میلیارد دلار رقم خورده بود. در سال ۲۰۱۸ ارزش تجارت ایران و ترکیه معادل ۹,۳ میلیارد دلار رقم خورده که ۶,۹ میلیارد دلار آن صادرات ایران به این کشور و ۲,۴ میلیارد دلار واردات ایران از ترکیه بوده است.

معاونت بررسی های اقتصادی

ارزش کل تجارت ایران با ترکیه در ۹ ماهه سال ۲۰۱۹ نیز حدود ۴,۷ میلیارد دلار بوده که نسبت به رقم ۷,۵ میلیارد دلاری آن در مدت مشابه سال ۲۰۱۸، حدود ۳۷ درصد افت داشته است.

نمودار ۲- حجم تجارت کالایی ایران و ترکیه از سال ۲۰۱۴ تا ۹ ماهه نخست ۲۰۱۹
(میلیارد دلار)

منبع داده‌ها: آمارهای رسمی ترکیه و محاسبات کارشناسی

صادرات کالایی ایران به ترکیه

ارزش صادرات ایران به ترکیه طی ۹ ماهه نخست ۲۰۱۹، حدود ۳ میلیارد دلار بوده که نسبت به مدت مشابه سال ۲۰۱۸ تقریباً ۴۷ درصد کاهش داشته است.

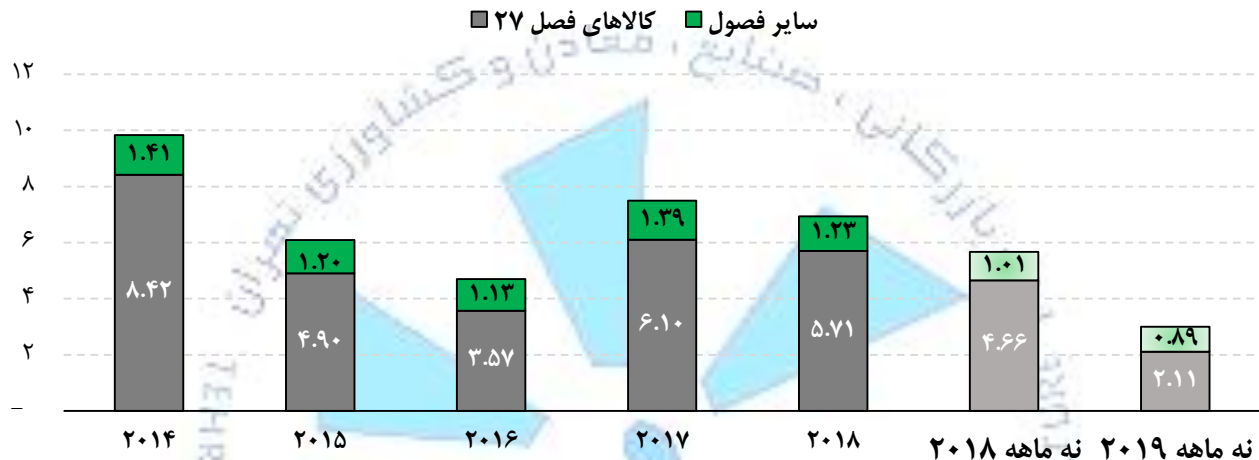
حدود ۴۵ واحد درصد از کاهش ۴۷ درصدی ارزش صادرات کالایی ایران به ترکیه طی ۹ ماهه نخست سال ۲۰۱۹، ناشی از افت صادرات کالاهای ذیل فصل ۲۷ کتاب مقررات صادرات و واردات (سوختهای معدنی، روغنهای معدنی و محصولات حاصل از تقطیر آنها؛ مواد قیری و مومهای معدنی) بوده که شامل نفت خام و فرآوردههای نفتی نیز می‌شود.

به طور کلی بخش قابل توجهی از صادرات ایران به ترکیه به فصل ۲۷ کتاب مقررات صادرات و واردات اختصاص داشته است. نمودار ۳ روند ارزش صادرات ایران به ترکیه در کلیه کالاها و فصل ۲۷ کتاب مقررات صادرات و واردات را طی سالهای ۲۰۱۴ تا ۹ ماهه ۲۰۱۹ نشان می‌دهد. طی این بازه زمانی سهم فصل ۲۷ از ارزش کل صادرات کالایی ایران به ترکیه بین ۷۰ تا ۸۶ درصد متغیر بوده است. بیشترین سهم مربوط به سال ۲۰۱۴ و کمترین آن مربوط به ۹ ماهه ۲۰۱۹ بوده است.

معاونت بررسی های اقتصادی

در ۹ ماه نخست سال ۲۰۱۹، از حدود ۳ میلیارد دلار صادرات ایران به ترکیه حدود ۲,۱ میلیارد دلار آن به فصل ۲۷ کتاب مقررات صادرات و واردات اختصاص داشته است. ارزش صادرات فصل ۲۷ ایران به ترکیه در ۹ ماهه ۲۰۱۹ نسبت به مدت مشابه سال گذشته نیز حدود ۵۵ درصد کاهش داشته است.

نمودار ۳- ارزش صادرات کالایی ایران به ترکیه طی سالهای ۲۰۱۴ تا ۹ ماهه نخست ۲۰۱۹-
میلیارد دلار

منبع داده‌ها: آمارهای رسمی ترکیه و محاسبات کارشناسی

پس از فصل ۲۷ کتاب مقررات صادرات و واردات بیشترین ارزش صادرات کالایی ایران به فصل ۳۹ به شرح «مواد پلاستیکی و اشیاء ساخته شده از این مواد» با سهم ۶,۲ درصد، فصل ۳۱ به شرح «کودها» با سهم ۵ درصد، فصل ۷۴ به شرح «مس و مصنوعات از مس» با سهم ۴ درصد، فصل ۷۹ به شرح «روی و مصنوعات از روی» با سهم ۳,۹ درصد، فصل ۷۲ به شرح «چدن، آهن و فولاد» با سهم ۳,۳ درصد و فصل ۷۶ به شرح «آلومینیم و مصنوعات از آلومینیم» اختصاص داشته است.

واردات کالایی ایران از ترکیه

طی ۹ ماهه سال ۲۰۱۹ ایران حدود ۱,۷ میلیارد دلار از ترکیه واردات داشته که نسبت به رقم مدت مشابه سال گذشته حدود ۴,۵ درصد کاهش داشته است. مهم‌ترین عامل افت ارزش واردات ایران از ترکیه طی این مدت افت ارزش واردات فصل ۸۴ کتاب مقررات صادرات و واردات به شرح «دیگ های بخار آب گرم، ماشین آلات و وسایل مکانیکی، اجزا و قطعات آنها» بوده است. واردات این گروه محصولی با کاهش ۳۲ درصدی نسبت به ۹ ماهه ۲۰۱۸، به حدود ۱۶۳ میلیون دلار در ۹ ماهه ۲۰۱۹ رسیده است.

ارزش واردات گروه محصولات فصل ۸۷ (وسایل نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط راه آهن یا تراموای، و ...) طی ۹ ماهه ۲۰۱۹، نسبت به مدت مشابه سال گذشته افت حدود ۵۴ درصدی را تجربه کرده که عامل تاثیرگذار بعدی در رشد منفی ۴,۵ درصدی ارزش واردات ایران از ترکیه طی ۹ ماهه نخست ۲۰۱۹ به شمار می‌رود.

معاونت بررسی های اقتصادی

بیشترین سهم از ارزش واردات کالایی ایران از ترکیه مربوط به فصل ۸۴ (دیگ‌های بخار آب گرم، ماشین‌آلات و وسایل مکانیکی، اجزا و قطعات آنها) و معادل ۹ درصد است؛ فصل ۳۹ (مواد پلاستیکی و اشیاء ساخته شده از این مواد) با سهم ۸ درصد و فصل ۵۵ (الیاف سنتتیک یا مصنوعی غیریکسره) با سهم حدود ۷ درصد از کل واردات ایران از ترکیه را به خود اختصاص داده‌اند.

جدول ۱- تجارت کالایی ایران و ترکیه طی ۹ ماهه نخست ۲۰۱۹ و تغییرات آن نسبت به مدت مشابه ۲۰۱۸

فصل	شرح	۹ ماهه ۲۰۱۹ - دلار		درصد تغییر	
		واردات ایران	صادرات ایران	واردات	صادرات
۱	حیوانات زنده	۴۱۴,۸۹۵	۰	۱۷۷۷,۴	xxx
۲	گوشت و احشاء خوراکی	۲,۵۸۹,۵۵۳	۰	۲۰۰۵,۱	xxx
۳	ماهی‌ها و قشرداران، صدفداران و سایر آبزیان فاقد ستون فقرات	۰	۵,۸۸۳	xxx	-۵۶,۹
۴	شیر و محصولات لبنی، تخم پرندگان، عسل طبیعی، محصولات خوراکی که منشأ حیوانی دارند و در جای دیگر گفته نشده و مشمول شماره دیگر تعرفه نشده باشد	۳,۸۱۳,۱۲۲	۱,۰۳	-۸۰,۵	-۱۰۰,۰
۵	سایر محصولات حیوانی که در جای دیگر گفته نشده و مشمول شماره دیگر تعرفه نشده باشد	۱۷۰,۱۶۶	۰	xxx	xxx
۶	نباتات زنده و محصولات گلکاری	۴۱,۸۷۶	۱۹۷	۱۷۹,۵	-۸۱,۴
۷	سبزیجات، نباتات، ریشه و غده های زیرخاکی خوراکی	۱۴,۴۱۲,۱۵۰	۲,۴۹۵,۲۳۷	۸۱,۴	۷۷۴,۸
۸	میوه‌های خوراکی؛ پوست مرکبات یا پوست خربزه و همانند	۷۷,۷۲۴	۱۴,۸۹۷,۷۵۱	-۹۶,۴	۱۰,۶
۹	قهوه، چای، ماته و ادویه	۳۰۸,۳۶۳	۵۵۹,۴۶۴	-۳۰,۸	۲۴,۱
۱۰	غلات	۵,۱۲۴,۳۰۷	۹,۷۱۹	۴۱,۷	-۹۴,۲
۱۱	محصولات صنعت آرد سازی؛ مالت؛ نشاسته و فکول، اینولین و گلوتن گندم	۳۲۰,۸۰۳	۳,۲۸۳,۱۱۲	۶۵۸,۰	-۱۲,۷
۱۲	دانه و میوه‌های روغن‌دار، دانه و بذر میوه‌های گوناگون نباتات صنعتی و دارویی، کاه و نواله	۷,۰۶۲,۳۰۲	۱,۰۳۹,۲۱۴	۱۸۱,۰	-۲۰,۹
۱۳	انگه‌ها، صمغ‌ها، رزین‌ها و سایر شیره‌ها و عصاره نباتی	۵۰۷,۷۱۸	۱۱۴,۹۱۵	۱۴۸,۳	۳۶۰,۰
۱۴	مواد قابل بافت؛ سایر محصولات نباتی کن در جای دیگر گفته نشده و مشمول شماره دیگر تعرفه نباشد	۸,۸۵۳	۲۱۸,۱۰۶	-۳۱,۷	-۵۵,۷
۱۵	چربی‌ها و روغن‌های حیوانی یا نباتی؛ فرآورده‌های حاصل از تفکیک آنها؛ چربی‌های خوراکی آماده؛ موم‌های حیوانی یا نباتی	۴۵,۰۹۲,۰۶۵	۸۸۶,۶۶۵	۲۲۵,۴	۸۶۵,۰
۱۶	فرآورده‌های گوشت، ماهی یا قشر داران، صدف داران یا سایر آبزیان فاقد ستون فقرات	۱۲,۹۴۹	۰	۵۳۶۳,۷	xxx
۱۷	قند و شکر و شیرینی	۲,۴۹۱,۷۳۹	۵,۲۲۶	-۵۵,۷	-۱۹,۹
۱۸	کاکائو و فرآورده‌های آن	۳۶۰,۵۷,۴۳۵	۱۵۶,۴۴۷	۵۰,۸	۱۵۸۶,۲
۱۹	فرآورده‌های غلات، آرد، نشاسته، فکول یا شیر؛ نان‌های شیرینی	۳,۳۶۳,۵۸۸	۰	-۷۰,۵	-۱۰۰,۰
۲۰	فرآورده‌ها از سبزیجات، میوه‌ها یا از سایر اجزاء، نباتات	۲,۲۹۸,۳۹۶	۱,۶۶۲,۱۰۴	-۱۶,۱	۶۷,۳
۲۱	فرآورده‌های خوراکی گوناگون	۷,۲۲۹,۸۲۴	۳۴۷,۷۲۳	-۲۳,۵	۲۱۶۱,۸
۲۲	نوشابه‌ها، آبگون‌های الکلی و سرکه	۱,۳۵۹,۴۳۷	۱۲۲,۹۱۳	-۴۵,۰	-۹۷,۳

جدول ۱- تجارت کالایی ایران و ترکیه طی ۹ ماهه نخست ۲۰۱۹ و تغییرات آن نسبت به مدت مشابه ۲۰۱۸

فصل	شرح	۹ ماهه ۲۰۱۹ - دلار		درصد تغییر
		واردات ایران	صادرات ایران	
۲۳	آخال و تفاله صنایع خوراک سازی، خوراکی های آماده برای حیوانات	۹,۱۶۳,۹۹۱	۳,۰۶۵,۰۴۱	-۱۷.۳
۲۴	توتون و تنباکو و بدل توتون و تنباکوی ساخته شده	۷۶,۳۵۸,۰۳۵	۱۲,۹۸۱	۴۱.۶
۲۵	نمک؛ گوگرد؛ خاک و سنگ؛ گچ، آهک و سیمان	۲,۲۴۷,۵۴۸	۵,۶۹۳,۴۵۸	-۱۰.۹
۲۶	سنگ فلز، جوش و خاکستر	۴۱,۶۹۵,۲۶۷	۱,۵۵۷,۷۷۸	-۲۷.۳
۲۷	سوخت های معدنی، روغن های معدنی و محصولات حاصل از تقطیر آن ها؛ مواد قیری؛ موم های معدنی	۲,۱۳۰,۵۴۳	۲,۱۱۱,۱۱۳,۷۹۹	-۵۴.۷
۲۸	محصولات شیمیایی غیر آلی، ترکیبات آلی یا غیر آلی فلزات گرانبه، عناصر رادیواکتیو، فلزات خاک های کمیاب و ایزوتوپ ها	۲۲,۵۵۴,۳۸۱	۱۵,۲۳۱,۸۶۹	۸.۴
۲۹	محصولات شیمیایی آلی	۲۴,۶۲۴,۰۳۳	۱۴,۵۴۵,۵۶۵	-۲۹.۰
۳۰	محصولات دارویی	۲۳,۴۲۴,۳۷۰	۴,۲۰۱,۵۶۱	۲۱۲.۷
۳۱	کودها	۱۴۶,۰۲۶۳۲	۱۵۰,۰۴۴,۴۴۸	۶۹.۷
۳۲	عصاره های دباغی یا رنگرزی؛ تانن ها و مشتقات آن ها؛ مواد رنگی، پیگمان ها و سایر مواد رنگ کننده، رنگ ها و ورنی ها، بتانه ها و مرکب ها	۴۱,۴۷۵,۹۷۹	۱,۹۸۶,۴۱۱	-۱۶.۲
۳۳	روغن های اسانسی و شبه رزین ها (رزینوئیدها)، محصولات عطرسازی یا پاکیزگی آماده و فرآورده های آرایشی	۳۹,۶۱۱,۲۹۳	۴,۴۵۶	-۷۶.۶
۳۴	صابون، مواد آلی تانسوآکتیف، فرآورده ها برای شست و شو، فرآورده های روان کننده، موم های مصنوعی، موم های آماده، فرآورده های صیقل دادن و جلا دادن ...	۱۹,۹۳۱,۷۵۱	۲,۳۶۸,۹۸۵	-۲۶.۸
۳۵	مواد آلومینوئید؛ محصولات براساس نشاسته یا فکول تغییر یافته، چسب ها، آنزیم ها	۲۳,۸۴۷,۲۷۲	۲۷,۹۵۵	-۶۰.۳
۳۶	باروت و مواد منفجره، اشیای فن آتش بازی، کبریت، آلباژهای آتش زا، مواد قابل اشتعال	۵۳۰,۷۶۹	۷۹,۱۴۴	۱۴۶۱۱۷.۴
۳۷	محصولات عکاسی و سینماتوگرافی	۱,۹۵۳,۵۳۰	۰	۲۷۱.۰
۳۸	محصولات گوناگون صنایع شیمیایی	۲۹,۱۴۰,۶۵۵	۶,۶۸۱,۲۳۶	-۳۳.۷
۳۹	مواد پلاستیکی و اشیاء ساخته شده از این مواد	۱۴۱,۴۵۱,۹۵۵	۱۸۷,۰۳۲,۴۴۰	-۴۷.۴
۴۰	کاتوچو و اشیاء ساخته شده از کاتوچو	۲۷,۵۹۶,۱۴۷	۷,۲۸۵,۰۹۲	۰.۷
۴۱	پوست خام (غیر از پوست های نرم) و چرم	۳۲۴,۷۱۶	۱,۶۳۷,۲۹۲	-۶۴.۹
۴۲	اشیاء ساخته شده از چرم؛ مصنوعات زین و برگ سازی؛ لوازم سفر، کیف های دستی و محفظه های همانند؛ اشیاء ساخته شده از روده...	۳۲۲,۶۷۶	۹,۹۱۴	۳۵۹۱۲.۹
۴۳	پوست های نرم طبیعی و پوست های نرم بدلی، اشیاء ساخته شده از آنها	۰	۰	-۱۰۰.۰
۴۴	چوب و اشیاء چوبی؛ زغال چوب	۳۵,۹۷۱,۹۳۷	۱۸۱,۶۳۶	-۴۴.۱
۴۵	چوب پنبه و اشیاء ساخته شده از چوب پنبه	۷۳,۳۲۸	۰	۳۳۵۵.۶
۴۶	مصنوعات حصیربافی یا سبذبافی	۶۰,۲۸	۰	-۶۹.۰
۴۷	خمیر چوب یا سایر مواد الیافی سلولزی؛ کاغذ یا مقوا و برای بازیافت (آخال و ضایعات)	۳۰,۶۵۴,۸۰۰	۳۶,۸۵۲	۳۸۲.۲
۴۸	کاغذ و مواد؛ اشیاء ساخته شده از خمیر کاغذ، از کاغذ یا از مقوا	۱۱۶,۷۰۰,۷۱۶	۲۶۲,۱۰۶	-۹۷.۹

معاونت بررسی های اقتصادی

جدول ۱- تجارت کالایی ایران و ترکیه طی ۹ ماهه نخست ۲۰۱۹ و تغییرات آن نسبت به مدت مشابه ۲۰۱۸

فصل	شرح	۹ ماهه ۲۰۱۹ - دلار		درصد تغییر
		صادرات ایران	واردات ایران	
۴۹	کتاب، روزنامه، تصویر و سایر محصولات صنعت چاپ، دست نوشته ها، تایپ شده ها و نقشه ها	۲,۰۶۹	۲۴۷,۱۲۹	۵۲.۰
۵۰	ابریشم	۰	۲۳۵,۵۲۸	۶۵۷۹.۸
۵۱	پشم، موی نرم (کرک) یا زبر حیوان، نخ و پارچه های تار و پود باف از موی یال و دم	۰	۱,۱۱۴,۲۶۷	-۳۵.۷
۵۲	پنبه	۴۲۵,۹۷۲	۱۰,۸۷۹,۳۷۱	۲۰.۵
۵۳	سایر الیاف نسجی نباتی، نخ کاغذی و پارچه های تار و پود باف از نخ کاغذی	۲,۶۴۵	۹۸,۱۰۳	۲۸۹.۴
۵۴	رشته های مصنوعی (Man-Made Filaments)، نوار و ...	۱۰,۳۵۲,۰۶۵	۲۶,۸۳۶,۷۱۹	-۱۱.۲
۵۵	الیاف سنتتیک یا مصنوعی غیریکسره (Man-Made Filaments)	۱,۵۶۱,۰۷۷	۱۲۱,۰۷۳,۸۷۵	۷.۴
۵۶	اوات، نمد و پارچه های نبافته، نخ های ویژه، ریسمان، طناب و کابلو اشیای ساخته شده از آنها	۳۹۳,۲۷۳	۳۴,۴۳۱,۶۱۵	-۲۰.۰
۵۷	فرش سایر کفیوش ها از مواد نسجی	۷۱۱,۶۰۱	۳۱,۹۸۷,۹۴۰	-۴.۰
۵۸	پارچه های تار و پود باف مخصوص، پارچه های نسجی منگوله باف، دانتل ها، مصنوعات دیوار کوبی، مصنوعات علاقه بندی، مصنوعات گلدوزی و قلابدوزی	۵۲۱,۵۴۴	۷,۴۵۹,۷۸۱	-۴۸.۱
۵۹	پارچه های نسجی آغشته، اندوده، پوشانده یا مطبق شده، اشیای نسجی از ...	۲۴۴,۲۴۱	۴,۸۱۸,۳۱۷	۲۰.۰
۶۰	پارچه های کشیاف یا قلاب باف	۲,۲۲۹	۳,۵۱۱,۵۸۷	-۳۳.۲
۶۱	لباس و متفرعات لباس، کشیاف یا قلاب باف	۷۶,۶۱۶	۷۵,۲۹۴,۹۴۶	۹۹.۶
۶۲	لباس و متفرعات لباس، غیرکشیاف یا غیرقلاب باف	۰	۶۵,۰۷۹,۱۶۱	۱۲۸.۵
۶۳	سایر اشیای نسجی دوخته و مهیا، مجموعه ها، لباس و اشیای نسجی مستعمل، ضایعات و کهنه پاره های نسجی	۱۲,۱۱۴	۱۰,۶۴۴,۸۵۱	-۲.۴
۶۴	کفش، کتر و اشیای همانند، اجزاء این اشیای	۰	۱۱۰,۴۳۰,۲۳۷	۶۵.۳
۶۵	کلاه و اجزاء کلاه	۳۲۰	۴۸۶,۱۹۴	۱۱۲.۷
۶۶	چتر بارانی، چتر آفتابی، عصا، عصای صندلی شو، شلاق، تازیانه و اجزاء آنها	۱۲,۹۴۶	۲,۶۴۱	xxx
۶۷	پر و پر نرم آماده و اشیای ساخته شده از پر یا از پر نرم، گل های مصنوعی اشیای ساخته شده از موی انسان	۰	۱۲,۳۱۳	-۸۸.۳
۶۸	مصنوعات از سنگ، گچ، سیمان، پنبه نسوز، میکا یا از مواد همانند	۲,۲۵۵,۷۱۱	۷,۴۱۸,۱۹۱	۱۱.۱
۶۹	محصولات سرامیکی	۷۴,۷۸۸	۱,۷۵۱,۶۱۷	-۷۲.۲
۷۰	شیشه و مصنوعات شیشه ای	۱۴,۱۵۱,۹۳۴	۵,۶۹۰,۱۵۴	-۵۴.۹
۷۱	مروارید طبیعی یا پرورده، سنگ های گرانیتها یا نیمه گرانیتها، فلزات گرانیتها، فلزات دارای روکش یا پوشش از فلزات گرانیتها و اشیای ساخته شده از این مواد؛ زیورآلات بدلی، سکه	۷,۷۷۱,۷۴۱	۱۰,۱۵۷,۸۰۷	-۵۲.۰
۷۲	چدن، آهن و فولاد	۹۸,۹۹۱,۵۹۴	۳۵,۶۹۶,۴۲۴	۷۱.۸
۷۳	مصنوعات از چدن، آهن یا فولاد	۴,۴۸۷,۳۷۳	۳۰,۰۵۱,۹۴۶	-۵۵.۴
۷۴	مس و مصنوعات از مس	۱۲۵,۴۵۰,۲۸۰	۱,۰۴۳,۴۶۰	-۷۳.۱

معاونت بررسی های اقتصادی

جدول ۱- تجارت کالایی ایران و ترکیه طی ۹ ماهه نخست ۲۰۱۹ و تغییرات آن نسبت به مدت مشابه ۲۰۱۸

فصل	شرح	۹ ماهه ۲۰۱۹ - دلار		درصد تغییر
		صادرات ایران	واردات ایران	
۷۵	نیکل و مصنوعات از نیکل	۰	۵۸,۸۵۹	-۱۰۰.۰
۷۶	آلومینیوم و مصنوعات از آلومینیوم	۶۶,۷۷۱,۷۹۸	۷,۲۹۹,۱۹۲	-۴۷.۵
۷۸	سرب و مصنوعات از سرب	۴۴۳,۹۶۶	۳۳,۸۳۲	-۹۲.۵
۷۹	روی و مصنوعات از روی	۱۱۶,۷۵۶,۷۴۹	۶۴۹,۷۳۷	-۲۳.۳
۸۰	قلع و مصنوعات از قلع	۰	۲۰,۳۶۲	xxx
۸۱	سایر فلزات معمولی؛ سمرت‌ها؛ مصنوعات از این مواد	۰	۴۰۶,۷۲۷	-۱۰۰.۰
۸۲	ابزارها، ابزار آلات، مصنوعات چاقوسازی، قاشق و چنگال، از فلزات معمولی؛ اجزاء و قطعات این مصنوعات از فلزات معمولی	۲۲۴,۲۴۱	۳,۰۷۸,۳۱۸	-۲۱.۶
۸۳	مصنوعات گوناگون از فلزات معمولی	۶,۸۶۸	۲۰,۱۱۱,۷۵۹	-۹۵.۵
۸۴	دیگ‌های بخار آب گرم، ماشین آلات و وسایل مکانیکی، اجزا و قطعات آنها	۵,۱۷۸,۷۳۳	۱۶۲,۷۰۷,۱۸۲	-۱۷.۷
۸۵	ماشین آلات و دستگاه‌های برقی و اجزا و قطعات آنها، دستگاه‌های ضبط و پخش صوت، دستگاه‌های ضبط و پخش صوت و تصویر تلویزیونی	۱,۹۳۱,۹۲۳	۷۱,۴۸۸,۰۵۰	۴۹.۵
۸۶	لکوموتیوهای راه آهن یا تراموای، ناقل روی خط راه آهن و اجزا و قطعات آنها، ملحقیات یا مهارکننده های خط راه آهن یا تراموا و اجزاء و قطعات آنها، تجهیزات علامت دادن مکانیکی ترافیک از هر نوع	۰	۵۴۰,۷۶۳	xxx
۸۷	وسایل نقلیه زمینی غیر از ناقل روی خط راه آهن یا تراموای و ...	۴,۴۶۶,۲۸۲	۵۲,۶۲۲,۵۴۳	۱.۸
۸۸	وسایل نقلیه هوایی، فضایی و اجزاء و قطعات آنها	۰	۲,۲۸۳	xxx
۸۹	کشتی‌ها، قایق‌ها و شناورها	۳,۰۹۲	۲۹۰,۷۶۹	۱۳۵۸.۵
۹۰	آلات و دستگاه‌های اپتیک، عکاسی، سینماتوگرافی، سنجش، کنترل، دقت‌سنجی؛ آلات و دستگاه‌های طبی-جراحی؛ اجزاء و قطعات و متفرعات آنها	۱۲۱,۵۴۵	۱۷,۴۸۱,۰۲۰	-۳۳.۶
۹۱	اشیاء صنعت ساعت سازی	۵,۱۹۶	۱,۰۰۴,۶۴۲	xxx
۹۲	آلات موسیقی؛ اجزاء و قطعات و متفرعات این آلات	۳,۲۰۳	۱۰,۴۵۱	-۹۰.۰
۹۳	اسلحه و مهمات؛ اجزاء و قطعات و متفرعات آنها	۲,۸۱۷	۶۴۵,۳۳۸	۱۸۶۸۰.۰
۹۴	مبل؛ مبل‌های طبی-جراحی؛ اسباب تختخواب و همانند، چراغ و وسایل روشنایی که در جای دیگر گفته نشده، چراغ‌های تبلیغاتی علائم نورانی، تابلوهای نورانی راهنما و اشیا همانند، ساختمان‌های پیش ساخته	۲۷۳,۱۶۷	۶,۵۷۰,۲۶۳	-۷۳.۴
۹۵	بازیچه، اسباب بازی و لوازم ورزشی، اجزا قطعات و متفرعات آنها	۱۴۹,۱۸۵	۱,۲۹۸,۳۴۱	۷۳.۳
۹۶	مصنوعات گو ناگون	۱۰۶,۱۲۵	۳۹,۳۶۰,۹۲۷	-۳۶.۲
۹۷	اشیاء هنری، اشیاء کلکسیون یا عتیقه	۸,۶۸۲	۴۱۵	-۲۵.۶
۹۹	سایر محصولات که در جای دیگر ذکر نشده است	۳۷,۶۱۶	۲۶۳,۸۸۴	xxx

منبع داده‌ها: آمارهای رسمی ترکیه و محاسبات کارشناسی